

Posudek bakalářské práce

Autorka: Beata Líbalová, PF JCU v Českých Budějovicích

Téma: *Decentralizované orgány Evropské unie* (69 stran včetně resumé, glosáře a příloh, z toho 46 stran vlastního textu)

Autorka předkládané bakalářské práce si vybrala téma z oblasti institucionálního práva Evropské unie (EU), když se rozhodla přiblížit tzv. evropské agentury čili orgány odlišné od hlavních institucí EU plnicí konkrétně vymezené výkonné funkce v určité oblasti. Hlavním cílem autorky bylo představit uvedené orgány co do jejich činností a úkolů a prokázat, že hrají pozitivní roli v rámci institucionálního systému EU tím, že efektivněji než hlavní instituce zajišťují výkon určených kompetencí. Autorka dokonce poněkud nadneseně tvrdí, že „se přesvědčíme, zda činnost agentur je základem pro správné fungování EU...“ (s. 6).

Přínosná je snaha autorky o popsání celého spektra uvedených orgánů, naopak do určité míry absentuje celková reflexe fenoménu decentralizace, který v EU probíhá za účelem dosažení kvalitnější správy. Autorka zvolila vzhledem k nastíněným cílům logický popisný přístup, když po načrtnutí základní institucionální struktury EU popisuje jednotlivé agentury. Autorka se v rámci dostupných zdrojů inspirovala zejména četnými propagačními publikacemi a elektronickými prameny (viz. Použité zdroje a bibliografie), naopak kriticky nutno hodnotit skutečnost, že v podstatě nepracuje se sekundární literaturou (s výjimkou jediného pramene v rámci druhé kapitoly).

Vlastní text práce mimo úvod a závěr je rozdělen do pouhých dvou částí, když druhá kapitola představuje obecně teoretický vhled do problematiky institucí EU, zatímco rozsáhlá třetí kapitola je vlastním jádrem práce. Autorka v ní popisuje jednotlivé agentury rozříděné do dvou hlavních skupin na agentury regulační a agentury výkonné, přičemž první z nich jsou dále členěné podle vhodně zvoleného klíče tzv. systému tří pilířů EU na Agentury Společenství, Agentury Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech. Právě tyto pasáže představují nejhodnotnější část práce, protože seznamují čtenáře s tím, jak vznikly a fungují studované specializované evropské orgány. Bohužel struktura práce tak působí poněkud nevyváženým dojmem, když po krátkém úvodním nástinu základní orgánové struktury EU následuje relativně dlouhý a podrobný popis jednotlivých agentur technického charakteru. Tím citelněji pociťujeme absenci syntetické kapitoly, jež by uvedla uvedené jednotlivosti do celkových souvislostí. Převažující popisný ráz s absencí hodnotících pasáží vyvolává u čtenáře celkově poněkud fádni dojem z předkládané práce, která tak má převážně kompilační charakter. Patrně se zde projevila skutečnost, že autorka používala jen minimálně sekundární literaturu.

Po obsahové stránce převažuje pozitivní byť lehce rozpačitý dojem, neboť autorka se sice vyvarovala zásadních faktických nepřesností, nicméně na některých místech a zejména v úvodním teoretickém představení hlavních institucí dostatečně neváží slova, kvůli čemuž dochází k nebezpečným významovým posunům (např. nerozlišování termínů orgán a organizace na s. 7; přiřazení rozhodování kvalifikovanou většinou všem čtyřem hlavním institucím na s. 8; označení „řízení každodenních činností“ za projev kontrolní a nikoli výkonné pravomoci Evropské komise na s. 10 aj.). Místy se dokonce najdou i mylné informace (např. tvrzení o dvouletém a nikoli dvou a půlletém mandátu předsedy Evropského parlamentu na s. 11). Obecně možno říci, že autorka se v druhé kapitole dopouští přílišného zjednodušování, když např. nevynechává dostatečně zřetelně rozdíl mezi EU a ES. Ani

v centrální části, přestože zde čerpá z relevantních zdrojů, typicky přímo z oficiálních stránek představovaných agentur, se autorka občas nevyhnula faktickým nepřesnostem (např. hovoří o „evropském veřejném právu“ na s. 27), jinde nejsou podané informace srozumitelné (např. nejasné zařazení tzv. evropských podniků do zvoleného schématu na s. 14, podobně jako naznačení možnosti třídění agentur na základě tématického zaměření do pěti podskupin, aby jich poté popsala šest na s. 17, nebo ne zcela jasné vymezení pravomocí Eurojustu na s. 44).

Rovněž po formální a jazykové stránce lze práci hodnotit víceméně pozitivně, ačkoli ani v této oblasti se autorka nevyhnula jistým nedostatkům. Zaprvé ohledně formální úpravy (např. zvolila v obsahu stejné číslování pro vlastní text i přílohy; nedodržování stejných mezer mezi jednotlivými částmi) a zadruhé v podobě občasného nedodržování pravidel českého pravopisu (např. špatné časování 3. os. mn. č. sloves nebo nerespektování pravidel jmenné reky resp. v podobě špatné interpunkce (zejména absence čárek u vložených vět). Zmatečně také působí používání některých neobratných formulací (např. informace na s. 20 o tom, že Cedefop „spolupracuje s vládními systémy“ nebo tvrzení na s. 40, že ISS „disponuje svobodou“, aj.). Rovněž úroveň francouzsky psaného resumé mohla být vyšší.

Závažnější problém však představují výše zmíněné obsahové nedostatky a za největší slabinu práce považuji nedostatečný osobní autorský vklad, který se projevuje absencí výraznějšího zasazení studované problematiky do širšího rámce aktuálního politického vývoje EU. Autorka v úvodní teoretické kapitole resumuje obecně známé informace o evropských institucích místo toho, aby se zaměřila na představení nejnovějších trendů ohledně institucionálního vývoje EU. Přitom jisté slibné náznaky v tomto směru najdeme v podkapitole 3.1.3, kde autorka zmiňuje tzv. Bílou knihu o evropském vládnutí. O to více je škoda, že tento a podobné dokumenty nebyly více rozpracovány v chybějící závěrečné analýze popisovaného jevu. Důsledkem toho je, že se autorce nepodařilo přesvědčivě naplnit všechny v úvodu vytyčené cíle, především co se týče analýzy celkového přínosu decentralizovaných agentur pro správné fungování EU. Ocenil bych proto, kdyby se autorka během obhajoby pokusila shrnout výhody a nevýhody popisované „agenturifikace“, naznačila její nejnovější trendy a zaměřila se přitom na její přínos pro evropské vládnutí.

Přes naznačené potíže je celkový dojem z předkládané bakalářské práce příznivý. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

České Budějovice, 9.5.2008

Mgr. et Mgr. Ivo Petru